

stændigt, end ved at hve det her omhandlede Laan. Der er stor Plads; der er Plads til mange flere Huse endnu, og det kan blive et rigtig rigt og lønnende Agerbrug, naar det kan komme under bedre Kultur, hvad Mergelen aabenbart vil hjælpe til. Det er nemlig overalt i Bendshøvelsaaledes, at uden Mergel kan man ikke faa et lønnende Landbrug. Jorderne i sig selv, selv de bedre Jorder, ere saa kalkfattige, at der ikke kan avles Kløver; uagtet der nok kan avles Korn, er man ikke i Stand til nogetsteds i Bendshøvel at avle Kløver, medmindre der bliver tilført Kalk. Derfor er det let at forstaa, at en Egn som denne, der ikke er af de rigeste, dog er af en saadan Bestaafenhed, at der kan blive temmelig god Jord, fordi Jugtighedsforholdene ere meget gunstige — det udtaler Hedeselskabet, og det kender jeg da ogsaa selv. Naar Jorden bliver ordentlig behandlet, kan der avles fortrinlig paa disse Egne. Der er, som sagt, stor og rig Plads til, at der kan gøres noget. Baade kan der være Plads til mange flere Beboere, end der allerede er, og Avlingen kan, som sagt, blive rig og vellykket. Derfor vil jeg meget anbefale, at der bliver ydet en saadan Bevilling. Jeg vil gerne spørge den højtærede Minister, om han ikke agter at stille Forslag i den Henseende. Jeg ved, at der er kommet et Andragende ind fra det nævnte Selskab i denne Retning, og jeg kunde ønske at vide, hvilken Stilling den højtærede Minister tager til dette Andragende, ligesom jeg ogsaa vil anbefale det ærede Udvalg, hvis det skulde være Tanken at udsætte Sagen til 3dje Behandling, da at tage denne Sag under nøje Overvejelse. Paa det nuværende Stadium skal jeg indskrænke mig til at spørge den højtærede Minister, om han agter at gøre noget over for dette Andragende.

Bihme: Jeg har tilladt mig at stille et Forslag til § 28, III. o., der lyder saaledes: „Rentefrit Laan til Esbjerg Kommune til forskillige kommunale Foretagender 300,000 Kr. at afdrage med 4 pCt. aarlig i 25 Aar“. Det er for Esbjerg Kommune en Sag af stor Bigtighed, jeg her har tilladt mig at fremdrage. Jeg vilde ønske, at det kunde lykkes mig at fange det ærede Tings Opmærksomhed og Interesse og særlig det ærede Finansudvalgs og den højtærede Ministers. Jeg har været saa uheldig i Gaar at blive misforstaaet, uagtet jeg temmelig tydelig læste de Paragraffer om Finanslooforslaget, som jeg agtede at tale om, og naar en Del ærede Medlemmer have troet, at det i Gaar var mit Vindringsforslag, saa beder jeg dem undskyldte, at de først nu faa

Vindringsforslaget. Ærede Medlemmer ville vide, at Esbjerg fra 1ste Januar 1894 er bleven en selvstændig Kommune, udfiklet fra Hjern og Stads Herreder. Dens Fødsel som Kommune var ikke straalende. Af Aktiver, som den havde at begynde med, fandtes der i Esbjerg Kommune ikke andet end 2 Skolebygninger, beregnede efter et temmelig ringe Børneantal, et Sprøjtehus med 2 Sprøjter og en Gæld paa 30,000 Kr. Desuden skal det indrømmes, at den havde faaet en Herredsfoged og et Arresthus, men der var det mærkelige derved, at da Byen fik Herredsfogden, rejolverede den danske Rigsdag, at Herredet, som burde følge med, væsentligst blev henlagt til Varde. Ærede Medlemmer ville maaske erindre det. Men, som sagt, det var omtrent alle de Aktiver, som Kommunen havde at begynde med, og det uagtet der paa den Tid allerede var et Indvaanerantal af ca. 7,000. Det er en Selvfølge, at saaledes som denne By har udviklet sig, og efter de Forhold, hvorunder den er stabt, har det straks fra Fødslen paalagt den store Byrder. Disse ere paalagte den dels ved de naturlige Forhold og dels gennem de af Lovgivningen paabudte Pligter, som den maa opfylde i Egenstaaelse af Kommune. Jeg skal først tillade mig at henlede Opmærksomheden paa, at i denne i Forhold til vort lille Land store By er der ikke endnu en eneste Gade, der er brolagt, og det kræves med stor Ihærdighed af Byens Distriktslæge og andre Læger, at der paabegyndes Brolægning, idet de vedholdende Epidemier i Byen tilskrives den evindelige Støv og Ophobning i Gaderne af Bakterier og andet Smitsstof. Byen ligger i en Egn, hvor der vanskeligt kan faas Sten, og det vil derfor være temmelig kostbart for den store By at faa dette Arbejde udført. Af Sundhedshensyn vil det være nødvendigt at anlægge Kloaker, thi den hensynsløse Maade fra oven af, paa hvilken man i tidligste Tid har tilladt denne By's Anlæg og Udvikling, har gjort, at det allerede nu af Sundhedshensyn vil være nødvendigt i visse Dele af Byen at skabe et Kloaksystem. Endelig vil det være vanskeligt for Byen at blive forsynet med det nødvendige, sunde Drikkevand, da Byen for en stor Del er lagt paa det højeste Sted, hvor der er vanskelig Tilgang til Vand. Med Hensyn til Oplysningen skal jeg meddele, at der til Gadernes Oplysning findes en Vygte paa et Hjørne hist og her, og ellers vandrers man omkring i Støv og Snavs i de mørke Nætter, ligesom man gjorde i Middellalderens Kjøbenhavn, med en Vygte under sit Skørt. Den aandelige Oplysning er stillet saaledes, at med al Interesse for samme vil